

Sorumluyuz

– ahmet-ilhan · 19 Temmuz 2009

SORUMLUYUZ

Hayatın içinde başarısızlık ve başarı birlikte vardır. İnsanların çoğunluğu başarıyı kendilerinde, başarısızlığı başkalarında görmeyi tercih eder. Sorumluluklarını yerine getirmekten kaçınır. Öğrencilerin genel bir alışkanlıkları vardır. İyi not aldıklarında "matematikten beş aldım " diye övünürler. Kötü not aldıklarında da "fizikçi bir verdi" derler. Öğretmenler öğrencilerin başarısızlıklarının nedenleri üzerinde saatlerce konuşurlar. Öğrencinin tembelliği, velilerin ilgisizliği, sistemin bozukluğu, sınıfların kalabalık oluşu konuşulur. Sıra hiç öğretmenin sorumluluğuna gelmez. Hükümetler tüm başarısızlıklarını geçmiş hükümetlere yıkarlar. Belediyeler vatandaşları suçlar. Hiç kimse önce kendine bakmayı, kendi sorumluluğunu bilmeyi istemez. Başarısızlıklar ortada kalır.

Bazen de çok acımasız eleştiriler yaparız. Başarısızlıktan sorumlu tuttuğumuz kişi ve kurumları yerden yere vururuz. Hükümetleri suçlarız, öğretmenleri suçlarız, dışımızdaki herkesi suçlarız. Bazılarında bu hastalık derecesinde vardır. Biz yapmamış ya da yapmamış isek başarılı olanları bile eleştirir, başarısız gösteririz. Şu soru aklımıza gelmez: acaba ben olsam ne yapardım?" Sorumluluk taşıyan kişilerin içinde buldukları ortamı, imkânları, engelleri, sorunları yan yana getirip, tekrar düşünmeyi denemeyiz. Toplumda suça bulaşmış insanlar için bakış açımız da aynıdır. Onları adeta dünyamızdan kovarız. Aşağılarız, dışlarız."Acaba ben de aynı çevrede, aynı şartlarda yaşasaydım, onun gibi olur muydum?" sorusunu sormayız. Karşımızda duran kişiyi, elimizde bir fırça ile boyamak yerine, anlamaya çalışmayız. Eleştirip durduğumuz birçok konuda durup düşündüğümüzde, hiç sorumluluk almadığımızı görürüz. Şikâyet edip duracağımıza, inisiyatif almamız gerektiğini düşünmeyiz. Yolun ortasına bırakılmış koca bir taş, dikkatimizi çeker. Kendimizi yorarak başlarız suçlamaya:"Belediye uyuyor mu? Hangi sorumsuz bu taşı yolun ortasına koydu? Şu geçip giden insanlardan hiçbiri niçin bu taşı kaldırmıyor? Birazdan bir kaza olacak! Yazık bu memlekete! İşte böyle batıyoruz!"Oysa bir de şöyle düşünmeye başlasak: Belki bu taş geçen bir arabadan düşmüştür. Belediye yetkilileri görseler kaldırırılar, ama görünceye kadar hoş olmayan bir durum olabilir. Yoldan geçenler de benim gibi düşünüyorlar. En iyisi bu taşı ben kaldırayım. En uygun kişi şu an benim. Belediyeyi veya başkalarını bekleyeceğime bu işi ben yapayım. Ayrıca bu sevapta bana ait olsun."

Demokrasilerde vatandaşlık bilinci ön plandadır. Vatandaşlık görevi yalnızca oy vermekle sınırlı değildir. Her vatandaşın ülkenin yönetimi dahil, her alanda sorumluluk üslenmesi gerekir. Kırmızı ışıkta geçen sürücüyü uyarmak bir görevdir. Polis baksın demek sorumluluktan kaçmaktır. Çevreyi kirleten birisini uyarmak sorumluluğumuz içindedir. Bana ne, niye başımı belaya sokayım demek, sorumluluktan kaçmaktır.

Kolektif bir vatandaşlık bilincinin, kolektif bir sorumluluk bilincinin oluşmadığı bir toplumu, uygar bir toplum olarak niteleyemeyiz. Herkesin sorumluluğunu yerine getirdiği bir toplumda her kafadan bir ses çıkmaz. Herkes işini yapar. Başarı ve gelişme de böylece ortaya çıkar.